

РЕШЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

от 11 август 2011 година

за разрешение на Испания временно да спре прилагането на членове 1—6 от Регламент (ЕС) № 492/2011 на Европейския парламент и на Съвета относно свободното движение на работници в Съюза по отношение на румънските работници

(2011/503/ЕС)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Акта за присъединяване на България и Румъния⁽¹⁾, и по-специално член 23 и параграф 7, втора алинея от приложение VII, част 1 „Свободно движение на хора“, от него,

като взе предвид искането на Испания от 28 юли 2011 г.,

като има предвид, че:

(1) От 1 януари 2009 г. Испания прилага напълно членове 1—6 от Регламент (ЕИО) № 1612/68 на Съвета от 15 октомври 1968 г. относно свободното движение на работници в Общността⁽²⁾ по отношение на румънските граждани. Регламент (ЕИО) № 1612/68 беше кодифициран и заменен с Регламент (ЕС) № 492/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2011 г. относно свободното движение на работници в Съюза⁽³⁾, който влезе в сила на 16 юни 2011 г.

(2) Във връзка със сериозни смущения на испанския пазар на труда на 22 юли 2011 г. Испания уведоми Комисията съгласно параграф 7, трета алинея от приложение VII, част 1 от Акта за присъединяване от 2005 г., че е решила на този ден да въведе отново ограничения на достъпа до пазара на труда за румънски работници главно поради необходимостта от предприемане на незабавни действия с оглед на сезонната ситуация в селскостопанския сектор през лятото. В противен случай, докато се очаква решение на Комисията съгласно параграф 7, втора алинея от посоченото приложение VII, опасността от увеличаване на броя на пристигналите румънски работници би застрашила по същество ефективността на въведените отново ограничения. В същото време испанското правителство внесе мотивирано уведомление с информация в потвърждение на смущенията на пазара на труда.

(3) След уведомлението от 22 юли 2011 г., с писмо от 28 юли 2011 г. съгласно параграф 7, втора алинея от приложение VII към Акта за присъединяване от 2005 г. Испания поиска от Комисията да обяви, че се спира прилагането на членове 1—6 от Регламент (ЕС) № 492/2011 изцяло по отношение на румънските работници в цяла Испания и във всички сектори на пазара на труда и че решението, което подлежи да бъде взето, следва да бъде преразгледано до 31 декември 2012 г.

(4) Испания обосновава искането си, като се позовава на настоящите сериозни смущения на пазара на труда в Испания, по-специално безпрецедентния спад в нивото на заетост след икономическата рецесия, започнала през 2008 г. и довела до голямо увеличение в равнището на безработица, като процентът на безработица понастоящем е над 20%, както и на трудността да създаде отново значителен брой работни места в краткосрочен план.

(5) Испания заявява, че смущенията в испанския пазар на труда, които сериозно застрашават нивото на заетост, са от общ характер и не са ограничени до конкретен регион или сектор.

(6) Испания също обосновава искането си със следните елементи: намаляване на процента на заетост на румънските граждани в Испания; постоянното нарастване на безработицата и голямото увеличение на броя на румънските граждани, пребиваващи в Испания, настъпило въпреки неблагоприятното развитие на пазара на труда в Испания и повлияло на капацитета на Испания да поеме нов приток на работници.

(7) Параграф 7 от приложение VII, част 1 от Акта за присъединяване от 2005 г. представлява предпазна клауза, чиято цел е да се позволи на държава-членка, която вече прилага напълно членове 1—6 от Регламент (ЕС) № 492/2011 за работниците, засегнати от преходните разпоредби на посоченото приложение, и изпитва или предвижда смущения на своя пазар на труда, да налага отново ограничения на свободното движение на работници, за да се възстанови нормалното състояние на пазара на труда, изпитващ смущения в даден регион или професия.

(8) Параграф 7 от приложение VII, част 1 от Акта за присъединяване от 2005 г. предвижда две свързани процедури: нормалната процедура съгласно параграф 7, втора алинея

⁽¹⁾ ОВ L 157, 21.6.2005 г., стр. 203.

⁽²⁾ ОВ L 257, 19.10.1968 г., стр. 2., специално английско издание: поредица I, глава 1968(II), стр. 475.

⁽³⁾ ОВ L 141, 27.5.2011 г., стр. 1.

- и спешната процедура съгласно параграф 7, трета алинея. Докато процедурата в параграф 7, втора алинея изисква държава-членка да поиска от Комисията да обяви в рамките на 2 седмици пълното или частичното спиране на прилагането на правото на Съюза на свободен достъп до пазара на труда в даден регион или професия, процедурата в параграф 7, трета алинея предвижда, че в неотложни или извънредни случаи, когато държавата-членка не може да изчака резултата от решение на Комисията по силата на параграф 7, втора алинея, тя може тогава едностранно да спре прилагането на правото на ЕС относно свободното движение на работници.
- (9) Анализът на наличните икономически данни показва, че Испания наистина е изправена пред сериозни смущения на пазара на труда, характеризирани с определено най-висок процент на безработица в ЕС (месечните данни на Евростат за безработицата показват 21,0 % спрямо 9,4 % средно в ЕС и 9,9 % в еврозоната през юни 2011 г.), особено изявена безработица сред младежите (45,7 % през юни 2011 г.) и бавно икономическо възстановяване (цифрите на Евростат сочат, че ръстът на БВП за първо тримесечие на 2011 г. в сравнение с предходното тримесечие е само 0,3 % спрямо 0,8 % за ЕС и еврозоната), възпрепятствано освен това от международните финансови сътресения, налагащи на Испания да осъществи допълнителни бюджетни съкращения, насочени към фискална консолидация, което би могло да има допълнителни краткосрочни отрицателни последици за възможностите за икономически растеж. Въздействието на спада на заетостта е общо и засяга всички региони и всички сектори на производството. Данните от проучването на работната сила за периода между 2008 и 2010 г. също показват общ спад на нивото на заетост от 9 % (в строителния сектор той дори е 33 %), който засяга всички региони и варира между 6 % в страната на баските и 13 % в автономната област Valenciana.
- (10) Следователно Комисията смята, че Испания е предоставила доказателства, че изпитва общи по характер смущения на пазара на труд, което се отразява сериозно на нивото на заетост във всички региони и всички сектори и е вероятно да продължи в близко бъдеще.
- (11) Освен това анализът на Комисията установи, че: румънските граждани, живеещи в Испания, са силно засегнати от безработицата в размер на повече от 30 % (източник: Евростат, Данни от проучване на работната сила, първо тримесечие на 2011 г.). Притокът на румънски граждани, пристигащи в Испания, въпреки известно намаление вследствие на икономическата рецесия остава значителен независимо от ниското търсене на работна ръка в Испания. Броят на румънските граждани с обичайно местопребиваване в Испания се е увеличил от 388 000 на 1 януари 2006 г. до 823 000 на 1 януари 2010 г. (източник: статистика на Евростат за миграцията).
- (12) Има вероятност продължаващият неограничен приток на румънски работници да бъде фактор за нарастване на натиска на испанския пазар на труда.
- (13) Следователно, за да се възстанови нормалното състояние на испанския пазар на труда, е целесъобразно да се разреши на Испания да ограничи временно свободния достъп на румънски работници до пазара на труда.
- (14) Ограничения на достъпа до пазара на труда представляват дерогация от основен принцип на Договора за функционирането на Европейския съюз, а именно свободното движение на работници. В съответствие с добре установената съдебна практика на Съда на Европейския съюз тези мерки следва да се тълкуват и прилагат ограничително.
- (15) Следователно, въпреки че с оглед на спецификата на сегашното положение на испанския пазар на труда и предвид преместването и други последици, които се разпространяват между региони и сектори, в случай на селективно ограничение, е целесъобразно към настоящия момент ограниченията да се прилагат за дейности като заето лице на цялата територия на Испания, както и за всички сектори, обхванат от дерогацията може да бъде намален, ако Комисията установи, че съответните сведения, които са довели до приемането ѝ, са се променили или че нейните последици се окажат по-ограничаващи, отколкото е необходимо за нейната цел, по-специално за дейности като заето лице, които изискват университетска диплома и еквивалентни квалификации.
- (16) Също така, макар че, за да могат ограниченията, разрешени с настоящото решение, да имат предвидения ефект върху испанския пазар на труда, сега се смята за целесъобразно тези ограничения да бъдат в сила до 31 декември 2012 г., този срок може да бъде съкратен, ако Комисията определи, че съответните сведения, които са довели до приемането на настоящото решение, са се променили или че неговите последици се окажат по-ограничаващи, отколкото е необходимо за неговата цел.
- (17) За тази цел се изисква от Испания да предоставя на Комисията всяко тримесечие статистическите данни, необходими за преценка на развитието на пазара по сектори на дейност и професии. Първият тримесечен доклад трябва да бъде представен преди 31 декември 2011 г.
- (18) Решението да се разреши на Испания да въведе отново ограничения на свободния достъп на румънски граждани до испанския пазар на труда се взема освен това при определени условия, за да се гарантира, че тези ограничения са строго ограничени до това, което е необходимо за постигане на предвидената цел.
- (19) Следователно не е целесъобразно да се разреши въвеждането отново на ограничения по отношение на румънски граждани и членовете на техните семейства, които вече са наети на работа на испанския пазар на труда, както и по отношение на тези румънски граждани и членовете на техните семейства, които вече са регистрирани като търсещи работа от обществените служби по заетостта в Испания.

- (20) Принципите, уреждащи ограниченията на достъпа до пазара на труда, определени в приложение VII, част 1 от Акта за присъединяване от 2005 г., като например клаузата за запазване на съществуващото положение и принципа на преференции на Съюза в параграф 14, също следва да се спазват.
- (21) Правото на членове на семейства на румънски работници да постъпват на работа в Испания следва да бъде уредено *mutatis mutandis* от параграф 8 от приложение VII, част 1 от Акта за присъединяване от 2005 г.
- (22) Ограниченията на правата на румънските граждани и членовете на техните семейства да получат достъп до испанския пазар на труда, разрешени от настоящото решение, са строго ограничени до обхвата на настоящото решение и по никакъв начин не могат да засягат други права, от които румънските граждани и членовете на техните семейства се ползват по силата на правото на Съюза.
- (23) Трябва да бъде гарантиран процес на мониторинг и информация за развитието на испанския пазар на труда за всяко тримесечие.
- (24) За целите на мониторинга трябва да се гарантира задължение на Испания да предостави на Комисията подробна информация за мерките, които е предприела въз основа на настоящото решение,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Разрешава се на Испания при условията, посочени в членове 2—4 от настоящото решение, да спре прилагането на членове 1—6 от Регламент (ЕС) № 492/2011 по отношение на румънските граждани до 31 декември 2012 г.

Член 2

Настоящото решение не засяга румънските граждани и членовете на техните семейства:

1. които са наети на работа в Испания към деня на влизане в сила на настоящото решение;

2. които са регистрирани като търсещи работа от обществените служби по заетостта в Испания към деня на влизане в сила на настоящото решение.

Член 3

Прилагането на настоящото решение е предмет *mutatis mutandis* на условията на преходните договорености, определени в приложение VII, част 1 от Акта за присъединяване от 2005 г.

Член 4

Испания предприема всички необходими мерки, за да продължи да следи отблизо развитието на пазара на труда. Тя предоставя на Комисията тримесечни статистически данни, показателни за развитието на пазара на труда по сектори на дейност и професии. Първият тримесечен доклад се представя преди 31 декември 2011 г.

В случай на значителна промяна Испания предоставя незабавно на Комисията и държавите-членки актуализация на съответните сведения, които е предоставила по отношение на искането си за решение на Комисията и по отношение на които е взето настоящото решение.

Член 5

Настоящото решение може да бъде изменено или отменено, по-специално ако съответните сведения, посочени в член 4 и довели до приемането на настоящото решение, са се променили или неговите последици се окажат по-ограничаващи, отколкото е необходимо за неговата цел.

Член 6

Испания предоставя на Комисията подробна информация относно мерките, които е предприела въз основа на настоящото решение, в рамките на два месеца от получаването му.

Член 7

Настоящото решение влиза в сила в деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено в Брюксел на 11 август 2011 година.

За Комисията

Председател

José Manuel BARROSO